

Voor Kinderen.

VJANDEN.
XII.

Toen de Portugeezen zonder een loods gevonden te hebben, weder naar hun schepen wilden terugkeeren, werden zij door een aantal gewapende mannen aangehouden, die hen vroegen hoe naar den Sultan te gaan.

De blanken, weinig goeds vermoedende, hadden veel last te weigeren, doch dorstten dit niet en gingen met de mannen op weg naar het paleis of kasteel van den vorst, dat een heel eind ver lag. Onderweg echter spraken zij af wat te doen. Zij waren dicht bij de kust, waar de boot lag die hen gebracht had. Op een gegeven teken van den aanvoerder, renden de Portugeezen plotseling weg, sprongen te water en zwommen naar hun boot. De Arabieren, daarop niet veracht, stonden een oogenblik versteld en liepen toen met getrokken sabel de vreemdelingen achterna. Doch deze waren weldra in hun boot, waarin één man was achtergebleven, en voeren zoo snel mogelijk weg, blij er enkel met een nat pak te zijn afgekomen. De Arabieren raasden wel en dreigden, maar daar zij geen vuurwapens bij zich hadden, konden zij den Portugeezen geen leed doen.

Deze echter begrepen wel, dat het nu ernst werd en dat zijn bruiwe Majesteit het hier niet bij laten zou. Zoo besloot Vasco de Gama dan, hoe eer hoe beter weg te zeilen. Want hij wist dat de Arabieren ook schepen hadden en mannen in overvloed. Daarheen nu was hij met enkele honderden Portugeezen en weinige schepen in geen geval bestand.

Men zorgde dus zoo spoedig mogelijk de gevaarlijke haven uit te komen. Doch nu ontstond er nieuwe moeilijkheid. Er begon windstilte en de vloot was gedwongen in de gevaarlijke buurt van Mozambique te blijven. Voor anker gaan kon en wilde men niet. Men bleef zoowat rondzwerven en hield dag en nacht scherp wacht, wijl elk oogenblik de Arabieren konden opdagen.

Zoo werd het 22 Maart. Intusschen raakte de ingenomen wateroverdracht op, en werd het dringend noodig verscheidene te nemen. Dit zou groot gevaar kunnen opleveren, maar de nood drong en zoo zond de Gama, dan twee hooien goed bemiddeld en wel gewapend en met de noodige vaten voorzien, naar de kust. De manschap moest al last, uit te zien naar zoet water, en zoo dra dat gevonden was, de tonnen te vullen en metterhaast terug te keeren. Ook had men geschenken meegenomen om de wilden, zoo men die vond, daarmee te paaien, voor het geval dat zij zich vijandig toonden.

Heel vroeg in den morgen voeren de Portugeezen naar land. Men vond een boschrijke strek, en de matrozen verspreiden zich een weinig van elkaar, om zoo mogelijk, water te vinden. Weldra klonk het geluid van een trompet. Dat was het afgesproken teken, ten bewijze dat een water had gevonden en nu de anderen riep. Weldra bevonden allen zich bij een beek, die het vloed doorsneed. Het water bleek goed te smaken, en eenige mannen haastten zich naar de booten om de tonnen te halen. Deze werden naar de beek geroeld, gevuld, goed gesloten en dan weer scheep gebracht. Dit nam natuurlijk heel wat tijd in beslag.

Bensklaps hoorden de mannen die in het bosch waren een luid geschreeuw, dat van den zee kant kwam, gevolgd door 't geklank der trompet. Zij lijdten naar het strand, en wat zagen zij? Niet ver van hen was een troep Arabieren zichtbaar die nader kwam. De mannen in de boot waren achter de vaten gekropen, die in de boot waren terug gebracht. Later bleek, dat de matrozen zich zoo bevindden tegen de pijlen, die de Arabieren op hen afschoten.

Het trompetgeluid in den morgen, toen het water was ontdekt, had de Portugeezen aan hun vijanden verraden. En nu was goede raad duur. Men kon wel naar de booten vluchten en met allen spoed vluchten. Maar dan bleef het grootste deel van den wateroverdracht achter, en dat ging niet.

Snel beraden, riep de aanvoerder den lieden in de booten toe een eind weg te roeien, maar niet ver, en als het tot strijd mocht komen op de Arabieren te vuren. Deze laatste echter, wachtten niet af, tot er een afspraak was gemaakt, maar renden op de Portugeezen aan, terwijl zij spieden en dolken zwaaiden, en met hun hogen schoten. De Portugeezen gaven door tekenen te kennen, dat zij geen kwaad bedoelden, maar dit hielp weinig. Zij trokken langzaam achteruit tot op het bosch. Daar gekomen, koos elk man zijn plaats achter een boom, en richtte 't geweer of het pistool — die wapenen waren toen zwaard en grooter dan nu — op den vijand. Weldra tuimelden een paar vijanden gewond in het zand. Doch de aanvallers drongen al schreeuwend en scheldend vooruit. Enkele hadden geweren, doch waren bijbaan in het mikken nog niet ervaren. Toch stond de kans voor de Portugeezen hachelijk, daar de Arabieren sterk in getal waren. Doch de mannen in de boot wisten raad.

Eensklaps klonk een zware slag. Het kleine scheepskanon in een der booten was afgeschoten. Een Arabier viel dood neer. De anderen sprongen versprekt op zij, doch werden nu weer door het vuur uit het bosch begroet. Zoo kregen zij het van twee kanten te kwaden, en na een oogenblik sloegen de aanvallers in wilde verwoesting op de vlucht.

EZELSWISHEID.

Koning Karel V van Frankrijk ging op een morgen de bosschen in bij zijn kasteel te Vincennes, om daar te gaan jagen.

Hij was nog niet ver gereden, toen hij een kolenbrand ontmoette, die een ezel dreef. De koning, die op dat oogenblik alleen was, hield den man even staande om hem naar den naasten weg te vragen, welke naar een hoogte leidde.

De man gaf antwoord, maar had blijkbaar zulk een haast, dat Karel vroeg of er iets bijzonders was, dat hem tot spoof aanzette.

„Niet anders, dan dat we zwaar weer krijgen,” was het antwoord.

„Hoe weet ge dat? De zon schijnt toch?”

„Dat zegt mijn ezel mij: Als die de ooren telkens opsteekt en weer neerlegt, weet ik ge nog. En nu gegroet, edele heer!”

De koning lachte hartelijk, keek den man, die hem niet kende na, en reed toen kalmpjes voort.

Doch reeds na een kwartier betrof de lucht. Toen de koning op den heuvel was, regende het hard; hij kon zijn gevolg niet terug vinden. Zware buien kwamen opzetten en om kort te gaan, na een uur kwam de Vorst weer op zijn slot aan, tot zijn beëindiging toe nat, zoo als de Franschen zeggen. (Bij de Nederlanders gaat het niet verder dan „tot op 't hemd.”)

„Men kan zelfs van een ezel nog wijsheid

leeren, sprak de Koning,” dat heb ik met scha cvarren.

CORRESPONDENTIE.

M. F. J. te A. — P. A. v. d. B. te R., zoo spoedig mogelijk.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)

Mijnheer de Redacteur!

Zij het mij vergund, om naar aanleiding van „Joodsche opvatting van den Sabbath,” voorkomend in nummer 1268 van de *Heraut*, een enkel woord te zeggen.

Het komt mij niet geheel juist, in ieder geval onbewezen voor, om de in vele streken van ons land heersche opvatting van de Sabbath, dagheiliging als een Engelsch-puriteinsche te kwalificeeren; althans niet, wanneer deze Britsche wimpel als min Gereformeerd onderscheidingsteeken moet dienst doen.

Volkomen ben ik het met u eens, dat een op Zondag in de sloot geraakt half gered moet worden voor het Maandag is; dat een op dien dag in brand geslagen huis ook op dien dag mag worden gebuischt, — maar dat is heel iets anders, dan „hooi of koren, dat door een plotseling opkomend onweer dreigde vernield te worden, op Zondag binnen te halen.”

De gevallen zijn hier geheel ongelijk.

Door plotseling opkomend onweer wordt hooi en koren niet zoo spoedig vernield. Het hindert niet, al wordt het eens een maal gedoopt met overvloedige regens. Zoo bang zijn de boeren niet voor een paar dagen of voor een paar weken regen. Als het half 24 uren in den put blijft is het dood, en als het half 24 uren in brand gestaan heeft is het een puinhoop, maar wanneer hooi en koren 24 uren in onweer moeten staan is dit nog volstrekt geen doodvonnis.

Bovendien, — wanneer er plotseling een onweer opkomt, kunnen de boeren ook zoo maar niet hun koren in de schuren wegbergen. Heuscheljk, zoo 'n kleinigheid is dat niet. Voor één wagon vol de schuur was binnengereden, zou het toch alles reeds druipnat zijn geworden en zouden dus de „verhogingsmiddelen” reeds bedorven zijn.

Hoe wel ik een afkeer heb van een Joodsche opvatting van den Sabbath, en met dankzegging aan den bekwaam auteur het „Tractaat van den Sabbath” heb bestudeerd, huiver ik toch, wanneer zoo gezaghebbende stem als de *Heraut* dit advies aan de christelijke landlieden geeft. Die landlieden hebben met blijdschap des harten, indien het de voorzienigheid Gods zoo behaagde, hun hooi en koren laten nat regenen, zelfs door den hagel laten bedorven, liever dan op den dag des Heeren de paarden voor den wagen te spannen.

Waarlijk, de toestanden der 17de eeuw, noch de practijk van die dagen, behoeven we niet terug te verlangen. Bekend is, dat soms weken aaneen de kerken des Zondags gesloten waren, omdat men bezig was met hooi en koren te menen. Onze landlieden hebben in dezen hun voordeel ten offer gebracht aan de heiligheid van het gebod Gods en van den dag des Heeren. Met dankzegging voor de verleende ruimte.

Uw. di. di. S. DATEMA.
Rotterdam, (voorm. Delishaven) 22 April 1902.

Hoogachtbare Redactie!

Vergun mij s. v. p., zeer kort, terug te komen op uwe toelichting, gegeven op mijn stukje geschiedenis, in de *Heraut* van den 16en Maart No. 1263. U begint met te zeggen, dat mijne opmerking volkomen juist is. U meent echter dat ik niet genoeg gerekend heb met uitzonderingen. Daarop deelde echter mijn schrijven niet. Als art. 15 acta Emder Synode 1571, aan die onder *V. Kruis* zitten, art. 13 acta Synode te Dordrecht 1578 aan de *helemlieke gemeenten*, vrijheid geeft, ouderlingen en diakenen langer of korter te laten dienen, dan is het zoo doorzichtig als glas, dat de Synode te Dordrecht niet iets anders heeft bedoeld, dan aan zeer jeugdige gemeenten met weinige leden te gemoeit te komen. B. v. een gemeente heeft 40 leden waarvan 20 mannen, dan zouden twee ouderlingen en twee diakenen voldoende zijn, omdat de K. O. vrijheid geeft, alsdan de diakenen als kerkeraadsleden aan te merken. Als in zulk een geval elk jaar één ouderling en één diaken afstreeft, zal er na 16 wel een viertal te vinden zijn om een nominatie te maken.

Zijn de omstandigheden echter zóó, dat er geen kandidaten te vinden zijn, dan is er niets tegen, dat de broeders zoo lang blijven zitten dat de gemeente genoegzaam gegroeid is. Dat afstredende ouderlingen en diakenen zich laten herkiezen is niet Gereformeerd, omdat niet eenige Synode het verordende.

Wat de Nederl. vlichtelingen kerken het ouderlingen-ambt als een ambt voor het leven beschouwen, geeft waarborg dat de Synode te Middelburg er niet als terloops over heeft gesproken. Mannen met algemeene wijsheid en verstand als zij waren, hebben zulk een ernstige zaak zeker rijpelijk overwogen. De vrucht daarvan was, dat jaarlijks de helft der ouderlingen en diakenen zal afstreden. Was dit voor alle Geref. kerken regel gebleven, dan zou een broeder uit Zeeland u geen inlichting hebben gevraagd, over het al of niet herbevestigen. Het gevoelen van Prof. Danaeus op de Synode te Middelburg ingeleverd, zegt voor Geref. kerken niets. Uitwassen aan den Gereformeerden stam kwamen er wel meer voor. Alleen beschissend zijn besluiten door generale Synodes genomen. Onde palen terug te zetten is meest niet heilzaam en bepaald gevaarlijk als een Geref. kerk dit doet op eigen hand.

Met vriendelijk verzoek deze regelen in de *Heraut* plaatsen, voor ditmaal genoege.

Met hoogachtung, T. J. SCHULTENS.

1 Waar, 21 April 1902.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Numansdorp, A. Mulder, te Schoonrewoerd.

BEDANKT: De Lier, G. P. Oberman, te Wommels. — Driesum, G. H. van Kasteel, te Oppenhuizen c. a. — De Bilt, A. van der Zanden, te Putten. — Reijsum, J. F. Jonkers, te Juttrijp-Hommerts. — Bedum, A. A. Doorn, te Franeker.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Oostvoorne, C. J. Hopster, te Oudehoorn. — Koog n.d. Zaan, A. Weeder, te Culenburg. — Ammerstol, J. Cremer, te Middelle. — St. Petersburg (Holl. gem.), F. C. A. Pantekoe, te Tiel. — Noordwold, J. Sevenster, te Drachten. — Overzande, J. A. Schouten, te St. Philipsland. — Amelide en Tienhoven, M. van Grieken, te Nieuwerkerk a/d IJssel. — Solwerd, K. E. Onckes, te Godlimze.

AANGENOMEN: St. Petersburg (Holl. gem.), F. C. A. Pantekoe, te Tiel.

BEDANKT: Blitterswijk, A. E. van Eerde te Winthoven. — Kockengen en Hoozeveem, M. Jongebroer, te Jaarsveld. — Nijkerk, W. van der Waal, te Overchie. — Oudeschild, W. F. Smits, te Waal en Koog.

Advertentien.

Psalm 121 : 4.

Den 8sten Mei hopen, D. V., onze geliefde Ouders,

CORNELIS VAN HARTEN

EN

GRIETJE VAN HARTEN,

geb. VAN DEN BOS,

HUNNE

40-jarige Echtvereeniging

TE HERDENKEN.

Spare de Heere dit voor hen en ons zoo dierbaar leven.

Hunne dankbare Kinderen, Behoud- en Kleinkinderen.

Weesperkerke, 24 April 1902.

1877. Eden-Haäzer. 1902

Zoo de Heere wil en wij leven, hopen onze geliefde Ouders,

ADRIANUS VAN DER VALK

EN

NEELTJE RIEDIJK,

den 2den Mei a. s. hunne

25-jarige ECHTVEREENIGING

TE HERDENKEN.

Dat zij nog vele jaren voor ons gespaard mogen blijven, is de wensch van

Hunne dankbare Kinderen, Behoud- en Kleinkinderen.

Vlaardingen, April 1902.

Hedenmorgen om 9½ uur is in zijn Heere en Heiland overleden, in den ouderdom van 71 jaar en 9 maanden, onze hartelijk geliefde Vader,

ALLERT SYBRENS ZANDSTRA,

Weduwnaar van O. L. van Diggelen.

S. A. ZANDSTRA.

N. ZANDSTRA—WYBRANDI.

Wommels, 21 April 1902.

Heden behaagde het den Heere van lev'n en dood uit ons midden weg te nemen, onzen geliefden broeder

TJAART WIERSUM,

oud-Ouderling, in den ouderdom van ruim 74 jaren.

Geruimen tijd heeft hij onze kerk gediend, met al de liefde zijns harten. Hij is ingegaan in de ruste zijns Heeren en geniet nu het loon van een getrouw dienstknecht.

Vertrouwe de Heere zijne betrekkingen, met de vertroosting des Heiligen Geestes.

Namens den Kerkeraad der Geref. Kerk,

Dr. J. DE JONG, Praeses.

A. PILON, Scriba.

Loppersum, 21 April 1902.

Heden behaagde het den Heere van leven en dood, tot diepe droefheid der Gemeente, van ons weg te nemen, onzen geliefden leeraar

Dr. M. KEULEMANS,

in den ouderdom van 65 jaar.

Zalig zijn de dooden, die in den Heere sterven. Openb. 14 vers 13.

Namens den Kerkeraad der Geref. Kerk B.

Schoonhoven en Willige-Langerak,

J. VAN GELDEREN, Scriba.

Schoonhoven, 24 April 1902.

L. G. WEISZ & Co.

Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

PIJPORCELS

voor kleine Kerken, steeds voorhanden aan de Orgelfabriek van de Firma

C. C. BENDER, te Leiden.

BIJBELVERKLARING.

Düchzel. — Henry en Stackhouse. — Nuyts, Klinkenberg. — Patrick, Polus en Weis c. a., tot bijlijken prijs voorhanden bij:

J. H. DUNK, Rotterdam.

In- en Verkoop van oude Boeken.

Homoeopathische Apotheek

van ALBERT SOMMER.

Amsterdam, Singel hoek Heiligenweg.

Speciaal middel tegen Asthma, nieuwe en beproefde uitvinding, voor geruimen tijd voldoende f. 1.50.

Berolium, afdoende middel bij likdoorns, per penseelflacon f. 0.40.

Arnica-haarolie tegen het uitvallen van het haar f. 0.65.

Hensels Tonicum, een limonade hiermede bereid verschaft en versterkt, f. 0.70.

Fucus Tinctuur bewerkt afname van vet zonder nadeelige gevolgen, f. 2.—.

Nieuwe prijs-courant 1902 met zeer verlaagde prijzen gratis en franco.

garantie, alsmede prachtige goud-dubbel ketting, 6 goede zakdoeken, sierlijk zaktoilet met toebehooren, 1 duurzame lederen portemonnaie, 1 voortreffelijk zakmes met 3 messen, prachtig gebonden notitieboek, 1 paar fijne manchetknopen, 1 mooi zakschrijfgarnituur, 100 stuks diverse bruikbare artikelen. En wie deze kostbare voorwerpen met Heeren Horloge voor slechts f. 4.50 onder rembours (of vijf Dames Horloge f. 6.—) bestelt, ontvangt tegelijkertijd 1 paar prachtige, echte Zilverknopen of een fijne nikkel Tabaksdoos ten geschenke, van het Fabrieks-Filiaal JOZEF KESSLER, Wien (Weenen), IX, Porzellangasse 182. N.B. Al de artikelen zijn echt, doch nieuw, worden teruggenomen, indien zij niet voldoen. Wie niet koopt, is vijand van zichzelf.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN, DAMRAK 60 en DAM 15-17.

Koopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.

Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 547 en 549.

Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:

Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINGK VAN DER OYE

Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen KAPITAAL en LEEFRENTE tot elk bedrag.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,

Gevestigd te GRONINGEN.

Commissarissen: Prof. Mr. D. P. F. FABUS, J. H. DE WAAL MALEFJIT, A. W. SCHIPPERS, Jhr. H. A. WITTEWAAL VAN STOEETWEGEN, H. LUKING, Mr. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK.

Raad van Toezicht: J. BOUWES, Jhr. TERPSTRA, Mr. H. VAN DER VEGTE.

Verstrekt geld op eerste Hypotheek, zonder voorschietbetaling van rente. Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven, koers 99½ pCt., in stukken van f. 1000.—, f. 500.—, f. 100.— en f. 50.—

verklgbaar ten kantore der Bank, bij hare Agenten en bij alle Commissarissen en Makelaars in effecten. Inlichtingen worden verstrekt te Amsterdam door de H.H.: L. G. WEISZ & Co., Westermarkt 21 en E. J. RADIUS en H. J. DANE, Tesseldestraat 3; te Rotterdam door den heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie:

M. BROUWER, Mr. W. SWITERS, F. J. BOLT.

Nederl. Vereen. van Vrienden De Aanschouwing

der Waarheid enz.

De ALGEMEENE VERGADERING zal, zoo de Heere wil, gehouden worden op Woensdag 7 Mei e. k., des namiddags te 2 uur, in de Kerkstraat 109.

Namens het Bestuur,

Dr. F. L. RUTGERS, Voorzitter.

G. H. A. GROSHOEDE, Secretaris.

Nederl. Vereen. van Vrienden der Waarheid enz.

Afdeeling AMSTERDAM.

De JAARVERGADERING zal, zoo de Heere wil, plaats hebben op Woensdag 7 Mei e. k., des namiddags te half twee uur, in de Kerkstraat 109.

Namens het Bestuur,

Dr. B. VAN SCHELVEN, Voorzitter.

G. H. A. GROSHOEDE, Secretaris.

Voor een nieuw Kerkgebouw te Schouwerzijl.

In hartelijken dank ontvangen van de Geref. Kerk te Voorburg f. 1.—; Westmaas f. 2.—; Raamsdonk f. 2.—; Landsmeer f. 2.—; Axel f. 3.—; Klundert f. 5.—; Lexmond f. 3.—; Noordeloos f. 1.—; Aarlanderveen f. 1.—; Koudekerke f. 2.50; Amersfoort A f. 5.—; Amersfoort B f. 5.—; Zaamlag A f. 2.50; Schoonebeek f. 2.50; Uik f. 5.—; Aalten A f. 2.—; Den Bommel f. 0.50; Smilde A f. 5.—; Gasselter Nijveen f. 2.50; Mijldrecht f. 2.50; Hoek van Holland f. 1.—; Houten f. 2.50; Scherpenzeel f. 1.—; Naaldwijk f. 2.50; Kollum B f. 3.—; Stad a.h. Haringvliet f. 2.—; Hijaard f. 2.—; Fijnaart f. 1.—.

Wij werden rijkelijk verkwikt door deze giften. 28 kerken buiten de prov. Gron. boden ons steun. Met sterk verlangen zien wij uit naar den steun der andere kerken. Onze aanvrage heeft geen aanbeveling boven die in de circulair, door u ontvangen, noodig. Verbljft ons spoedig door een collecte of gift.

P. DE HAAN.

Schouwerzijl, 1—13 April 1902.

Binnen enkele dagen verschijnt bij ons:

De Boeren op Sint-Helena.

EEN ALBUM

NAAR

38 PHOTOGRAPHIEN, <

op St. Helena genomen.

MIT BIJSCHRIJFEN VAN

S. J. E.

Aangeboden door de Nederlandse Zuid-Afrikaansche Vereeniging ten voordele van de slachtoffers van Engeland in de „moordkampen”

In fraaien linnen stempelband f. 0.90.

BOERMANDEL

Amsterdam.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.